

JUPITER

U GA 100. Razvoj čovečanstva i saznanje Hrista, predavanje Bazel, 18.11.1907, Rudolf Štajner kaže:

Sledeće utelovljenje Zemlje, ne treba shvatiti tako, kao da bi čovečanstvo ikada jednom išlo po Jupiteru, nego će Zemlja dostići u svom sledećem utelovljenju ono stanje, u kome se trenutno nalazi sadašnja planeta Jupiter.

Za duhovno istraživanje su prepoznatljiva tri utelovljenja, dok Zemlja nije došla u današnje stanje. Time ne treba da se kaže, da ona ranije već nije prošla kroz druga utelovljenja; ali za najvišeg vidovnjaka su primetna samo tri utelovljenja, koja su prethodila, i tri, koja slede.

U ovom broju sedam ne nalazi se nikakvo praznoverje. Ako ja stojim na nekom udaljenom polju, tako vidim jednako daleko u svim pravcima. Slično je kod vidovnjaka, takođe on vidi vremenski period jednako daleko prema napred i natrag. Ovih sedam utelovljenja zemlje zovu se u tajnoj nauci: Saturn, Sunce, Mesec, Zemlja, Jupiter, Venera i Vulkan.

Ova imena označavaju samo stanja jednog i istog suštastva.

A u predavanju Kasel od 23.06.1907 se još potvrđuje:

I ako danas duhovni istraživač gleda prema Jupiteru, nalazi on na Jupiteru stanja i bića, kakva će jednom Zemlja imati, kada jednom sama bude postala Jupiter.

Univerzalna ljubav je tek u svom početnom stadijumu. Ako pak Zemlja jednom bude predala svoje biće Jupiteru, tada će biti sasvim prožeta ovom duhovnom ljubavlju.

Na ovu univerzalnu ljubav ukazuje Hristov iskaz: „Ako neko dođe meni i ne mrzi oca svojega, i mater i ženu, i decu, i braću, i sestre, pa i život svoj, ne može biti moj učenik.“ (Luka 14.stih 26). Duh, koji ovu univerzalnu ljubav sve više i više izliva preko Zemlje, jeste Hristov duh.

I kao što danas čovek proizvodi reči svojim grkljanom, tako će njegov grkljan kasnije postati produkcionni organ; on će proizvoditi sve viša i viša, sve gušća i gušća stvorenja. Šta je danas samo vazduh, biće u budućnosti suštastvo. Kada se Zemlja preobrazi u Jupiter, Reč će biti stvaralačka u mineralnom carstvu. (u stanju Venere grkljan će proizvoditi biljke; i to će ići dalje, dok on ne bude sposoban da stvori sebi ista bića.)

U GA 102. Uticaj duhovnih bića na čoveka, predavanje Berlin, 16.05.1908. Rudolf Štajner kaže:

Čime se Jupiter razlikuje od naše Zemlje? Biće Zemlje smo opisali kao planetu ljubavi, naspram bića Meseca, koji smo nazvali planetom mudrosti. Kako se ovde na Zemlji malo po malo razvija ljubav, tako se na Mesecu razvijala mudrost koju imamo svuda oko sebe. Ljubav u najnižoj formi iznikla je u lemursko vreme, i menjala se u sve više stupnjeve k najvišoj duhovnoj formi ljubavi. Tokom postojanja Jupitera, njegovi stanovnici će na ljubav gledati kao zemaljski ljudi na mudrost. Kad zemaljski čovek pogleda mudrost koja ga okružuje, kad na primer vidi butnu kost i njenu čudesnu izgradnju, kako se tu uzajamno spaja gredica sa gredicom, on mora sebi da kaže da današnji čovek, s najvećom inženjerskom mudrošću, još ne može da izvede tako nešto, što je kosmička mudrost postigla u jednome delu butne kosti. Na ovaj način je čitava zemaljska planeta kristalizirana mudrost, koja se obrazovala na Mesecu. Jednako se ovde na Zemlji malo po malo izgrađuje ljubav. Kao što se divimo mudrosti u svakom cvetu uokolo nas, tako će se stanovnik Jupitera osećati naspram mirisanja ljubavi koja istrujava iz svih bića, i tako nama govori mudrost, koja je bila pritajena kroz postojanje staroga Meseca.

Tako Zemlja napreduje stepen po stepen. Zemlja je kosmos ljubavi. Svako planetarno stanje ima svoj posebni zadatak, i mi razumevamo zadatke nekoga vremena tek kada se prožimamo ovim saznanjem. Kao što uopštena mudrost provladava našu Zemlju, tako će ljubav provladati Jupiter. I kao što razorne snage mudrosti potiču od bića starog meseca, koja su zaostala, tako će na Jupiteru postojati razorne snage ljubavi, koje će biti prenete usred zajedničkog tkiva

kao gnusni oblici zaostalih bića, koja će kao duhovi prirode imati egoistične zahteve ljubavi. Oni će na Jupiteru stvarati sasvim silne, razorne moći. Ove prirodne razorne sile će biti stvorene zaostajanjem pojedinih ljudi. Tako vidite da je svet satkan kako u svome korisnom, tako i u svome štetnom delu. Tako je u svetski proces utkan moralni element.

Kada se Zemlja preobrazi u Jupiter - ono kasnije je uvek samo posledica ranijega - ona takođe ne bi nalazila prikladna tela za sebe, jer za neredovno prirodno carstvo će takva bića biti suviše dobra, a za redovna tela će ona biti suviše rđava. To uslovljava da ona za sebe tada moraju da stvore neku bestelesnu egzistenciju, da se uistinu odvezuju od toka čovečanstva. To su zaslužila time, da nisu koristila život. Svet je uokolo njih. Ona nisu koristila okolni svet, da bi pomoću čula bogatila unutarne jezgro svoga bića i uvek sebi stvarala nove savršenosti. One ne koračaju napred sa razvojem sveta, već zaostaju na izvesnome stepenu. Takva bića, koja su zaostala na tako nekome stepenu, u docnijem razdoblju se pojavljuju sa karakterom ranijeg razvoja, jer su srasla s njim. Ona se pak ne pojavljuju u formama i oblicima docnijeg razdoblja, nego se tada pojavljuju kao neredovni duhovi prirode, kako smo ih prethodno opisali na sličan način.

Ljudski rod će u drugoj polovini Jupiterovog razvoja isporučiti čitavi broj takvih novih duhova prirode, jer će čovek na stepenu Jupitera trebati da izgradi peti član svoga bića, manas. Ljudi pak, koji nisu na Zemlji iskoristili priliku da izgrade peti član, pojavljuju se u svome razvoju na Jupiteru kao duhovi prirode s četiri osnovna dela, sa četvrtim kao najvećim osnovnim delom. Dok čovek na Jupiteru ima član pet, četiri, tri, dva, ova bića kao ono, što ne može da dobije spoljašnji oblik, imaju član četiri, tri, dva, jedan. To će biti sudbina onih ljudi, koji kroz korišćenje zemaljskog života nisu postepeno razvijali njihove više osnovne delove. Oni će takoreći biti nevidljivo delatni duhovi prirode jednog budućeg doba evolucije. U ranijoj dobi evolucije je tako bilo s našim današnjim duhovima prirode, samo što se to naravno neprestano menja prema karakteru pojedinih epoha evolucije. Duhovi prirode, koji potiču od čoveka, na Jupiteru će već da imaju određenu moralnu odgovornost koji mi

takođe imamo ovde na Zemlji, i time će se razlikovati od bića prirode zemaljskoga postojanja.

U predavanju, Berlin, 27.01.1908, još se kaže:

Naša Zemlja će se opet ujediniti sa Suncem. Ona će već u našem današnjem stadijumu opet ići zajedno sa Suncem, kao što se tokom zemaljskog razvoja odvojila od Sunca. Onda pak mora još jednom da izađe tokom Jupiterovog stanja. Ovo Jupiterovo stanje zemaljska bića opet moraju da prožive odvojeno od Sunca. Zatim sledi sjedinjavanje i za vreme Venerinog stanja naša Zemlja će biti trajno sjedinjena sa Suncem, trajno će biti primljena u njega. Tokom Vulkanovog stanja naša Zemlja će unutar Sunca sama postati Sunce.

U GA 110. Duhovne hijerarhije i njihovo ogledanje u fizičkom svetu, Rudolf Štajner:

Čovek u svetu treba da ispuni jednu sasvim novu misiju.

Velika misija čoveka je da on u svet donese slobodu i ono što se u pravom smislu te reči naziva ljubav. Jer bez slobode nije moguća ljubav. Neko biće koja mora bezuslovno da sledi neki impuls, sledi ga. Neko biće koje može i drugačije da radi poznaje samo jednu snagu zbog koje to sledi, a to je ljubav. Sloboda i ljubav su dva pola koja pripadaju jedno drugom.

Zato je Zemlja kosmos ljubavi i slobode.

Čovek će sazreti u jednu hijerarhiju koja će ispunjavati sopstvene naloge. Preko Jupiterovog, Venerinog i Vulkanovog razvoja dozreće čovek do toga da će ispunjavati sopstvene impulse. Iako je taj cilj još daleko, vremenom će ga čovečanstvo dostići.

U GA 148. Iz Akaša istraživanja - Peto Jevanđelje, Rudolf Štajner o ovoj temi govori u predavanju iz Berlina, od 10.02..1914. godine:

Ovo Jupiter - postojanje biće dalje utelovljenje svega onoga, što se duhovno nalazi u vezi s Zemljom.

Ako mi tako posle smrti možemo da gledamo natrag na etersko telo, onda stvarno pada u oči kroz izvestan osećaj, koji je tu prema ovom eterskom telu, da je jedan deo svojstava eterskog tela povezan sa svim tim, što unutar zemaljskog područja potpada toplotnoj smrti,

što se razlaže. U našem eterskom telu su takve snage, koje su aktivne snage, za uvođenje Zemlje u toplotnu smrt. Ali tu su još druge snage.

U ovom eterskom telu se može primetiti druga vrsta snaga, i ove se odnose prema svemu zemaljskom tako, kao kada bi se gledalo na biljnu klicu i videlo, kako je biljna klica okružena takvom biljnom supstancom, iz koje iznova nastaje sledeća biljka. Na sličan način se vidi u eterskom telu: tu su snage, koje moraju da budu delotvorne za Zemlju samo dok Zemlja postoji, dok Zemlja ne potpadne toplotnoj smrti. Tada su pak mlade snage unutra, koje su povezane s tim, što Zemlja sadržava kao sposobno za klijanje u kosmosu, da bi bila prevedena do sledeće inkarnacije Zemlje. Ali ovaj takoreći snažno-klijajući deo eterskog tela može se videti samo - i time dodirujemo ponovo veoma važnu tajnu duhovne nauke -, ako se zadobio izvestan odnos prema Hristovom suštastvu, prema Hristovom biću. Jer je ovaj deo prožet Hristovim snagama, koje su se kroz Misteriju na Golgoti izlile u duhovnu atmosferu zemlje. One su tu unutra u ovom delu. Jer ove Hristove snage prenose na Jupiter to što je takođe od ljudi sposobno za klijanje. Naša povezanost s Hristovim impulsom nas osposobljava dakle, da gledamo u našem eterskom telu to što je sposobno za klijanje, što je sposobno za budućnost.

Čovečanstvo ne propada, nego živi dalje kao duhovni sadržaj Zemlje, ako otpadne fizičko zemlje, kao što otpada pojedini ljudski leš od čovekovog duhovnog. Ja i astralno telo su dabogme sigurno takvi, da oni jemče čoveku slobodu i besmrtnost. Ali, čovek bi dalje živeo jedino za sebe. On bi pristigao na Jupiter i ne bi odgovarao Jupiterovom životu, ako to, što je postignuto na Zemlji, ne bi bilo preneto na Jupiter: ako ne bi bilo preneto, šta je kroz Hristov impuls uneto u sferu Zemlje.

Može se reći, pojedinačni ljudi jedva da bi bili više obogaćeni, nego što su već bili u lemurskom vremenu, da pređu da žive na Jupiteru, siromašni bi živeli preko na Jupiteru, ako ne bi bili umetnuti u sferu Zemlje koja je prohristovljena.

U GA 232, Misterijski centri

Sve ono što je osećao učenik kao toplinu u isto vreme je osećao i kao toplinu duše i kao fizičku toplotu. To je bilo zbog toga što je svojom svešču bio prenesen u fazu Jupiterovog postojanja, koja će nastati iz zemaljskog postojanja. Jer mi ćemo postati ljudi Jupitera samo ako sjedinimo fizičku toplotu s toplinom duše. Kao ljudi Jupitera doći ćemo do toga, ako s ljubavlju pomilujemo ljudsko biće, ili to može da bude i dete, tom detetu ćemo u isto vreme biti stvarni davaoci toplote.

Predati ljubav i toplinu neće biti odvojeno kao danas, stvarno ćemo dospeti do toga da ćemo iz svojih duša u okruženje izlivati toplinu koju doživljavamo.

Dakle, učeniku je bila predočena faza Jupiterovog postojanja, naravno ne u fizičkoj zemaljskoj realnosti, nego u slici.

U GA 157. Sudbine pojedinaca i naroda, AKC Beograd, 2000. u predavanju od 22.06.1915, Rudolf Štajner govori o Jupiteru sledeće:

Sunce, Mesec i zvezde su deo celine, koja je nastala u neko doba posle Mesečeve evolucije. Posle Mesečeve evolucije nije samo Mesec propao nego je sve što je bilo deo vidljivog svemira ušlo u noć. Sve što je deo današnjeg svemira, u stvari, pripada Zemlji, tako da će kraj Zemlje značiti ne samo nestajanje biljnog i životinjskog carstva, nego takođe i svega ostalog u kosmosu. Zvezde u svom sadašnjem obliku nestaće u noći, a onda će se budući Jupiter pojaviti. Njegovi atomi će biti Saturnovi delovi sadašnjeg čoveka. Njegova okolina će izgledati sasvim različito od naše zemaljske okoline.

Osoba koja o tome danas razmišlja može da se zapita: šta će ostati od sadašnjeg sveta, kada zemaljska evolucija dođe do svog kraja? Mineralno, biljno i životinjsko carstvo - sve će se to raspršiti i proći. Ono što čovek danas postigne zato što je čovek - spoljašnja moć rasuđivanja koju stiče - to će preći u mineralno carstvo Jupitera. Duhovna nauka koju usvoji preći će u Sunčevog čoveka i stvoriće vegetaciju na Jupiteru. Ono što govorimo - reči koje izgovaramo - preći će tamo. Sve moralno što se dešava će preći.

Zar nije Onaj koji je dao značenje i smer celoj zemaljskoj evoluciji, rekao nešto vrlo posebno? Zar On nije rekao: „nebo i Zemlja će proći, ali moje reči neće proći“. (Mk 13.31) Zar mi sada ne počinjemo da shvatamo celu dubinu reči koje je Hrist govorio: „Nebo i Zemlja će proći, ali moje reči neće proći“. Zar to nije doslovno tako?

Reči koje dolaze iz spoljašnje nauke utiču na Saturnovog čoveka i postaju atomi Jupitera. Reči koje dolaze iz duhovne nauke i koje utiču na Sunčevog čoveka, prenose se da bi oblikovale vegetaciju na Jupiteru. To što deluje na sanjalicu (s Meseca p. p.) prelazi na Jupiter da bi stvorilo životinjsko carstvo. Moralnost koju je čovek stekao i ono što će steći kroz buduće duhovne nauke - to će biti čovek na Jupiteru. To će biti reči, misli ispunjene mudrošću. To će istrajati. Sve oko nas u kosmosu će nestati. „Nebo i Zemlja će proći, ali moje reči neće proći“.

U GA 245. Uputstvo za jedno ezoterno školovanje, SUPRA LIBROS Pančevo, 1996, predavanje od 02.10.1906 Berlin, Rudolf Štajner kaže:

Doći će jedno vreme u kom ljudi više ne udišu i ne izdišu vazduh. Upravo tako, kako čovek sam na zemlji priprema svoju toplotu kroz svoj organ toplote, srcem sa krvotokom, tako će on sam imati iznutra vazdušni organ, koji će isto tako snabdevati organizam s tim, što mi sada primamo iz vazduha, kao što nas organ toplote sada snabdeva toplotom, koju su ranije bića na mesecu usisavala i udisala iz okoline. Utrošeni vazduh ubuduće će ljudi moći sami da prerađuju u njihovoj unutrašnjosti. A kada je to postignuto, onda ljudi više neće primati vazduh iz okoline, oni tada više neće živeti u vazduhu. Na jednom kasnijem stepenu, na Jupiteru, ljudi će živeti u svetlosti i udisati svetlost, kao što sada udišu vazduh, i kao što su oni na starom Mesecu udisali toplotu.

U predavanju od 16.01. 1908 Minhen, Rudolf Štajner

U toku ljudskog razvoja postavlja se svet oko nas sve neprijateljski.

Šta bi se desilo, ako čovek još ima osećanja straha i užasa, a Jupiterova svest prestaje? Tamo će se čoveku spoljašnji svet

suprotstaviti mnogo, mnogo neprijateljski je i strašnije nego danas. Čovek koji se ovde ne oslobađa straha, tamo će iz jednog strašnog užasa upasti u drugi.

Već sada se sve više priprema ovo stanje u spoljašnjem svetu. I još jasnije će se to čoveku pokazati u onom najstrašnijem vremenu, koje će nastupiti u vladavini Orifijela, o kojem sam vam zadnji put govorio. Čovek mora da je naučio, da se tu čvrsto snalazi! Naša današnja kultura sama stvara ona čudovišta, koja će ugroziti čoveka na Jupiteru.

Gledajte vi džinovske mašine, koje ljudska tehnika konstruiše sa svom oštroomnošću! U njima stvara čovek demone, koji će u budućnosti besneti protiv njega. Sve što čovek danas sagrađuje na tehničkim aparatima i mašinama, u budućnosti će steći život, i suprotstaviće se čoveku na strašno neprijateljski način. Sve, što se stvara iz čistog principa Korisnosti, pojedinačnog - ili celokupnog egoizma, u budućnosti je čoveku neprijatelj. Mi danas i suviše pitamo za korisnost toga što činimo. Ako mi zaista želimo da potpomognemo razvoj, tada mi ne smemo da pitamo za korisnost, već mnogo više prema tome, da li je nešto lepo ili plemenito. Mi ne treba da postupamo izvana samo po principu Korisnosti, već iz čiste radosti na lepom.

Na Jupiteru će nas okruživati takvi demoni u daleko većem broju nego sada. Ali ne treba da strahuje onaj koji u tom smislu, kao jedan pametan čovek, drži svoje ovoje čistim, tako da se nijedna muva ne može skupiti oko đubreta.

Tekst priredio

Mr Đorđe Savić

Pančevo, 2020